

Анотація дисципліни

Назва дисципліни	ВК17 Етнологія і народне мистецтво України
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	6 кредити/ 180 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Вернюк Ярослава Степанівна
Профайл викладача на сайті факультету	Викладачі кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва – Художньо-педагогічний факультет (rshu.edu.ua)
Е-mail викладача	aroslavavernuk6@gmail.com
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	https://drive.google.com/drive/folders/1J2MBNOQ7dUpM6-SUETLrlvwI7rHsc2lK
Мова викладання	українська
Консультації	<i>Очні консультації:</i> Понеділок з 11.00 до 13.00 на кафедрі згідно з графіком консультацій викладачів (2 академічні години). <i>Онлайн – консультації:</i> щочетверга з 11.00 до 13.00 (2 академічні години)

Метою курсу «Етнологія і народне мистецтво України» є вивчення системних теоретичних знань про етнологію та народне мистецтво України, а саме, ознайомлення студентів з феноменом усної народної творчості. Формування практичних навичок самостійного художнього аналізу творів народного мистецтва; створення візуальних рядів, що відіграє важливу роль у формуванні професіоналізму і поваги до традиційної художньої творчості.

Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни «Етнологія і народне мистецтво України» полягають: сформувати в студентів систему знань про українську усну народну творчість, її специфіку, закономірності розвитку, спосіб побутування фольклору; ознайомити студентів з жанровою системою українського фольклору, історією і поетикою провідних жанрів; дати студентам уявлення про фольклористику як науку, її методи, завдання, проблематику, ознайомити їх із найвідомішими фольклористичними працями про усну народну творчість взагалі і про окремі жанри зокрема; виробити у студентів уміння аналізувати наукову літературу з проблем фольклористики, навички аналізу фольклорного твору; ознайомити студентів з методикою збирання фольклорних творів; на основі першоджерел дослідження українського фольклору (зокрема праць М. Костомарова, О. Потебні, М. Грушевського, І. Франка, Ф. Колесси та ін.) по-новому трактувати, розкрити культурний спадок українського народу.

Передумови

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Етнологія та народне мистецтво України» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти суміжно буде опановувати матеріал таких дисциплін як: «Історія України», «Історія української культури», «Історія декоративного мистецтва», «Краєзнавство України».

Програма курсу

Змістовий модуль 1. Етнологія та фольклор України: розвиток, традиції та успадкування.

Тема 1. Сучасні проблеми вивчення дисципліни «Етнологія та фольклор України».

Тема 2. Україна – древня земля.

Тема 3. Історико-етнографічне регіонування.

Тема 4. Релігія в житті українців.

Тема 5. Українська діаспора.

Тема 6. Календарні звичаї, свята та обряди.

Змістовий модуль 2. Фольклор і символ.

Тема 1. Народний епос України.

Тема 2. Дитячий фольклор.

Тема 3. Історична та казкова проза.

Тема 4. Пареміографія.

Змістовий модуль 3 Регіональні особливості народного мистецтва в Україні (XIX – початок XX ст.).

Тема 1. Місце українського народного мистецтва у загальній морфології мистецтва.

Тема 2. Історико-етнографічне районування у контексті регіональних традицій народного мистецтва України.

Тема 3. Традиційна деревообробка в Україні другої половини XIX – початку XX ст.: технічні прийоми, асортимент.

Тема 4. Українське народне гончарство: морфологія галузі, географія народних осередків, особливості технологій і форм, асортимент виробів.

Тема 5. Українське домашнє ткацтво: технологічний контекст.

Тема 6. Настінний розпис в Україні: топографія поширення і стилістика.

Тема 7. Житло як важлива складова української культури.

Змістовий модуль 4. Особливості народного мистецтва.

Тема 1. Український стрій: вінок, намітка, хустка.

Тема 2. Українська традиційна вишивка: інтер'єрні тканини, рушники.

Тема 3. Серпанок: традиції, збереження, використання.

Тема 4. Писанкарство України: регіональна стилістика, ритуальність та сучасність.

Тема 5. Обереги української родини.

Тема 6. Ритуальність виробів народного мистецтва

Тема 7. Традиційні жіночі прикраси: історія, різновиди та символіка.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; крім тестування та виконання контрольних робіт користування мобільними пристроями дозволяється під час занять; несвоєчасне виконання поставленого завдання може призвести до втрати балів без можливості перездачі.